

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Aanbieden ontwerp Energievisie Zeeland	663335		

Middelburg, 8 april 2025

Geachte voorzitter,

Op 14 juni 2024 zijn door uw Staten de kaders voor de Energievisie Zeeland vastgesteld tijdens de Commissie Strategische Opgaven. Deze kaders hebben geleid tot een concept ontwerp Energievisie Zeeland, die op 21 januari 2025 door Gedeputeerde Staten is vrijgegeven aan alle Zeeuwse gemeenten ter consultatie. In de collegevergadering van 8 april 2025 hebben Gedeputeerde Staten kennis genomen van alle gemeentelijke reacties en ingestemd met het aanbieden van de definitieve ontwerp Energievisie Zeeland ter vaststelling aan uw Staten.

Wat is de Energievisie?

De Energievisie bevat een toekomstvisie op het Zeeuwse energiesysteem voor de (middel)lange termijn: 2030-2050. De Energievisie brengt in beeld hoe in Zeeland kan worden gewerkt aan een toekomstbestendig energiesysteem. Dit doet de Energievisie door keuzes te maken op dragerniveau (elektriciteit, warmte en duurzame gassen) en door keuzes te agenderen voor sectoren. Het maken van keuzes is nodig om het energiesysteem betrouwbaar, betaalbaar en toegankelijk te houden.

Varianten voor het energiesysteem van de toekomst

Voor de ontwikkeling van het energiesysteem zijn in de Energievisie twee varianten uitgewerkt. Eén waarin wordt ingezet op (bijna) volledige elektrificatie, en één waarin naast elektrificatie ook alternatieve energiedragers zoals warmte, waterstof en groengas een rol spelen. Bestuurlijke keuzes in de Energievisie Zeeland zijn geënt op de variant met alternatieven. Door in te zetten op een systeem waarin meerdere energiedragers een rol spelen wordt het energiesysteem robuust en weerbaar.

Hoofdsysteemkeuzes

De Energievisie bevat keuzes op dragerniveau voor elektriciteit, warmte, waterstof en groengas. Bijvoorbeeld over de gewenste clustering van hoogspanningsinfrastructuur in het Sloegebied en in de Kanaalzone. Buiten deze gebieden wordt vooral ingezet op netwerkversterking van hoog-, midden-, en laagspanning (150kV en lager) en het uitrollen van decentrale oplossingen zoals energiehubs, opslagsystemen en collectieve (warmte)oplossingen.

Agenderende beleidskeuzes

Geredeneerd vanuit het energiesysteem agendeert de Energievisie beleidskeuzes voor de sectoren mobiliteit, landbouw, gebouwde omgeving en bedrijventerreinen en industrie. Deze beleidskeuzes zijn (thans) agenderend, omdat er vanuit sectoren meerdere belangen zijn die samen komen in de uiteindelijke besluitvorming. Een agenderende beleidskeuze voor mobiliteit is bijvoorbeeld inzet van passende energiedragers voor mobiliteit: elektrificatie voor personenvervoer, vrachtvervoer en binnenvaart. Waterstof en duurzame brandstoffen voor internationaal vrachtverkeer en zeevaart.

Energie en ruimte

Ruimte is een cruciale factor bij het plannen, ontwerpen en realiseren van het ontwikkelende energiesysteem. Opwek, opslag en transport van energie hebben directe invloed op het gebruik van de (schaarse) ruimte en vice versa. De ontwikkeling en realisatie van het energiesysteem van de toekomst is een dynamisch proces dat vraagt om integrale planning, sturing én samenwerking tussen overheden, netbeheerders, bedrijven en lokale gemeenschappen. Dit biedt kansen, maar ook uitdagingen.

De verwachting is dat het energiesysteem in toenemende mate een (sturende) rol gaat spelen ten opzichte van ruimtelijk-economische ontwikkelingen. Toegang tot energie is namelijk voor veel ruimtelijk-economische ontwikkelingen noodzakelijk. Groene industrieën zullen zich waarschijnlijk graag willen vestigen op plekken waar veel energie is, en waar toegang tot het netwerk stabiel en betrouwbaar is. Tegelijkertijd zijn er energie-intensieve bedrijven gevestigd op plekken die -geredeneerd vanuit het energiesysteem- niet persé voordehand liggend zijn. Het aansluiten van deze gebruikers op het hoofdnets is duur. Om voor deze groep gebruikers tot oplossingen te komen wordt in de Energievisie Zeeland ingezet op het ontwikkelen van een individuele aanpak voor deze groep.

Reacties Zeeuwse gemeenten

Alle Zeeuwse gemeenten hebben afgelopen weken een reactie gegeven op de concept ontwerp Energievisie Zeeland. Een overzicht van alle reacties alsook de verwerking hiervan is opgenomen in de bijlage bij deze brief. Zo kunt u zien waar en hoe deze reacties in het definitieve ontwerp zijn opgenomen. Hoofdzakelijk kan worden geconcludeerd dat Zeeuwse gemeenten waardering hebben voor de rol die Provincie Zeeland op zich heeft genomen met het opstellen van een Energievisie. Gemeenten onderstrepen in hun reacties het belang van de leidende principes en herkennen zich in de bestuurlijke keuzes die in de Energievisie zijn opgenomen. Enkele gemeenten geven expliciet aan dat de Energievisie hen helpt om in de gemeente het goede gesprek te voeren over het energiesysteem. Daarnaast wordt aangegeven dat de vuistregels concreet handelingsperspectief bieden om toe te werken naar een lokaal efficiënt en duurzaam energiesysteem.

Daarnaast uiten gemeenten hun zorgen over de ruimtelijke impact van grootschalige energie-infrastructuur en de inpassing hiervan in het landschap. Het advies van gemeenten is dan ook om ruimtelijke afwegingen ten aanzien van energie-infrastructuur zoveel mogelijk integraal op te pakken en waar mogelijk te combineren met bijvoorbeeld de natuur-, stikstof- en klimaatopgave. Wij nemen dit advies ter harte en zullen dit een prominente plek geven in reeds lopende trajecten, zoals het Ruimtelijk Arrangement, NOVEX North Sea Port District en Zeeland2050. Daarnaast zullen we zorgen voor borging van dit advies bij de actualisatie van de Zeeuwse Omgevingsvisie en -verordening.

Vervolg

Nadat Provinciale Staten de Energievisie Zeeland hebben vastgesteld zullen wij aan de slag gaan met de uitvoering van de onderzoeks-, en uitvoeringsagenda. Wij zullen Provinciale Staten periodiek informeren over de voortgang, behaalde resultaten en eventuele knelpunten die zich voordoen in de uitvoering.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Statenvoorstel – Vaststellen Energievisie Zeeland
2. Bijlage Statenvoorstel: Definitief ontwerp Energievisie Zeeland
3. Bijlage Statenvoorstel: A agenderende sectorale beleidskeuzes
4. Bijlage Statenvoorstel: B uitwerking naar gebiedstypologieën
5. Bijlage 1: verwerking reacties op concept ontwerp Energievisie Zeeland

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.